

Taller "Resol l'enigma"

Guió didàctic
Secundària

Què ens diuen les fonts històriques sobre el franquisme?

Schola
Didàctica Activa, S.L

C. Guadiana, 24 local. 08014 Barcelona
scholactiva@scholactiva.com
www.scholactiva.com

Què ens diuen les fonts històriques sobre el franquisme?

Aquest taller té la finalitat que els alumnes aprenguin a pensar històricament. Per fer-ho desenvoluparan diferents habilitats de pensament que els han d'ajudar a fer les seves pròpies interpretacions del que va ser el franquisme.

Partint dels seus coneixements previs, introduïrem els aspectes que desenvolupa el taller que es centren en la primera part del franquisme, en la que es bastiren les bases del poder únic per part del dictador especialment en l'àmbit social, el polític i l'econòmic.

Un cop feta la introducció dels conceptes que s treballaran, es dividirà la classe en quatre subgrups que desenvoluparan una anàlisi de documents tot responent a unes preguntes inicials.

1. Com s'ho va fer Franco per concentrar tot el poder?
2. Com es va dur a terme aquest control a nivell social?
3. Com es va dur a terme aquest control a nivell econòmic?
4. Com es va dur a terme aquest control a nivell polític?

Dins d'aquests grans temes es treballarà el paper de les forces de l'ordre, tant polítiques com religioses per controlar la societat, l'estructura política del país, amb la falange com a partit únic i el seu desplegament en l'àmbit social, i la política econòmica amb l'autarquia i les restriccions dels productes bàsics.

Els alumnes podran respondre a les preguntes plantejades a través de l'anàlisi de documents dels quals no només en valoraran el contingut sinó també la seva credibilitat. Un cop realitzat aquest treball de descoberta a partir de les preguntes plantejades, cada grup exposarà les conclusions a les que hagin arribat.

Què cal saber abans de fer l'activitat?

- Saber situar l'època de Franco en el temps històric.
- Tenir coneixements del que va ser i va representar la II República Espanyola.

Objectius

- Conèixer l'impacte de la dictadura franquista.
- Aproximar-se a la figura de Franco.
- Apropar-se a la història i la dinàmica econòmica, social i política de Catalunya a començaments de segle XX.
- Conèixer la vida quotidiana de l'època.
- Conèixer diferents tipus de fonts històriques documentals.

- Entendre el valor històric i patrimonial de les fonts històriques com a testimoni del passat.
- Analitzar documents de l'època.
- Obtenir informació de fonts primàries.
- Interpretar els documents correctament.
- Exposar les conclusions a les que arriba cada grup de treball.
- Habituar-se a l'estudi científic d'un període històric.
- Respectar el patrimoni artístic.
- Valorar l'art com un mitjà d'expressió creatiu en el seu context històric.
- Participar activament en una activitat col·lectiva.

Competències bàsiques

Conviure i habitar el món

- Situar etapes i fets de la historia personal per entendre el pas del temps.
- Descriure canvis i continuïtats.
- Plantejar preguntes.
- Identificar evidències i treure conclusions.
- Participar en un treball col·lectiu a l'aula.
- Participar en una activitat col·lectiva.

Competències comunicatives

- Expressar idees i organitzar informacions.
- Comunicar idees i informacions de forma oral.
- Utilitzar vocabulari adequadament.

Competències metodològiques

- Plantejar preguntes que siguin objecte d'investigació.
- Utilitzar habilitats per al tractament de la informació.
- Contrastar informacions a partir de documentacions diverses.
- Utilitzar el pensament crític i creatiu per a l'anàlisi d'informació.

Competències personals

- Buscar els fonaments de la identitat personal.
- Aplicar projectes personals de manera responsable i creativa.
- Desenvolupar habilitats personals que afavoreixin les relacions interpersonals.

Estratègies d'ensenyament aprenentatge

- Enunciació de preconceptes a través d'una projecció audiovisual.
- Observació de materials de l'època.
- Lectura de documents de l'època.
- Anàlisi de documents, fotografies i objectes franquistes.
- Formulació d'hipòtesis a partir dels documents de l'època.

- Manipulació de material didàctic.
- Exposició de les conclusions obtingudes.
- Interès per dissenyar i desenvolupar un treball de recerca.
- Responsabilitat envers el material de treball.
- Respecte de les normes de convivència.
- Respecte pel treball dels companys propis i aliens al grup.
- Respecte i valoració pels valors democràtics.
- Rebuig envers les actituds totalitàries.
- Valoració del passat històric.

Conceptes

- Francisco Franco, vida i personalitat.
- Els règims totalitaris.
- La repressió.
- La política autàrquica.
- L'economia.
- Estraperlo i mercat negre.
- L'educació.
- La moral de l'època.
- Paper de la dona a l'època franquista.
- El treball de l'investigador en història.

Activitats d'aprenentatge

- Gràcies a la introducció del tema tindrem un primer contacte amb els alumnes per copsar el nivell de coneixements.
- Dividirem el grup classe en quatre subgrups de treball que investigaran els següents temes: política, moral, educació i economia.
- Amb l'anàlisi de documents i la manipulació d'objectes de l'època cada grup buscarà la manera de respondre la pregunta plantejada.
- Tota la recerca realitzada facilitarà la informació necessària per fer una posta en comú.

Temps i necessitats

El temps total del taller és de tres hores.

És necessari un canó de projecció i un ordinador.

